
POLITISK PLATTFORM

Norges Bygdeungdomslag

Vedtatt 16.07.2019

Innhold

Innledning.....	3
NBUs formål.....	3
Arbeids- og næringspolitikk	3
Helse.....	4
Skolehelsetjeneste	4
Helsestasjon for ungdom	4
Helseberedskap.....	4
Klima	5
Distrikt.....	5
Gjenvinning.....	5
Skog.....	5
Energi	5
Landbruk.....	6
Lokalsamfunn	7
Beredskap	7
Kultur- og fritidstilbud.....	7
Kommune- og fylkesstruktur	7
Ungdomsmedvirkning.....	7
Samferdsel og infrastruktur	8
Samferdsel.....	8
Infrastruktur.....	8
Utdanning	8
Grunnskoler	8
Videregående opplæring.....	9
Høyere utdanninger	9

Innledning

NBUs formål

Norges Bygdeungdomslag (NBU) har til formål å samle all ungdom som er interessert i bygdesamfunnet i den hensikt å ivareta og fremme bygdene og ungdommens interesser. NBU vil i sitt arbeid sikre og utvikle bygdene næringsgrunnlag og bosetting. NBU bygger sitt arbeid på kristen grunn og vil aktivt motarbeide nød og urett. NBU arbeider for kulturell opplysning og utvikling.

Norges Bygdeungdomslag (NBU) skal være en stemme i saker som angår ungdom og bygder over hele landet. NBU ser sammenheng mellom aktivitet og politikk, mellom natur og næring, og mellom engasjement og handling. NBU skaper derfor gjennom sitt arbeid engasjert ungdom som gir liv til bygdene. NBU ser verdien av spredt bosetting. Folk må bo og leve der hvor de grønne ressursene som vi skal leve av i framtida finnes.

Arbeids- og næringspolitikk

NBU mener at ungdom selv skal kunne velge hvor de vil bo, studere og arbeide. Arbeid er en av de aller viktigste faktorene som avgjør hvor folk bosetter seg. Både private og offentlige aktører må støtte opp om og bidra til at det finnes et variert næringsliv på bygda.

NBU krever:

- Opprettholdelse av den differensierte arbeidsgiveravgiften som et svært viktig distriktspolitisk virkemiddel. Arbeidsgiveravgiften må være forutsigbar for næringslivet og kommunene også ved sammenslåing av kommuner.
- At det legges til rette for næringsutvikling i distriktene, både gjennom lokale og nasjonale tiltak.
- At de nasjonale virkemiddelaktørene Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og Selskapet for industrivekst SF (SIVA) prioriterer næringsutvikling i distriktene.
- At Norge fortsatt skal stå utenfor den Europeiske Union.
- At Norge i større grad skal bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen når nye direktiv og forordninger utfordrer norsk arbeids- og næringsliv.
- At det utredes alternativ til dagens EØS-avtale.
- At nye, statlige arbeidsplasser som hovedregel plasseres utenfor de største byene.
- Sikre og videreutvikle Merkur-programmet som en viktig ressurs for butikker i distriktene.
- Utnytte fiskeriressurser slik at de ikke overbeskattes, men gir størst mulig utbytte på lang sikt. Fiskeri må innrettes slik at bosetting langs kysten opprettholdes.

Helse

Et godt helsetilbud er nødvendig for at en skal bli værende eller flytte tilbake til bygda. Skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er viktige lavterskeltilbud for unge som trenger noen å snakke med. Ifølge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er det en stadig økning i bruken av helsetjenester blant unge. NBU mener at det derfor er viktig at disse opprettholdes og utbedres. En god helsetjeneste i hele landet er en viktig faktor for at folk og familier skal flytte til eller bli værende i Bygde-Norge.

NBU krever:

- Tilrettelegging for at flere miljøterapeuter og skolepsykologer arbeider på skolene.
- At det tilrettelegges for at alle skal ha minimum 30 minutter fysisk aktivitet i løpet av dagen.
- Opprettholdelse og videreutvikling av digitale hjelpetjenester med chattefunksjon.

Skolehelsetjeneste

NBU krever:

- En helsesykepleier som er tilgjengelig på alle skoler flere dager i uka.
- At helsesykepleiere er til stede i elevenes skolehverdag, både i skolegård og klasserom.
- At helsesykepleiere får økt kompetanse i å snakke med barn om det som angår dem.
- At midler over statsbudsjettet til skolehelsetjenesten øremerkes.
- En modernisert skolehelsetjeneste som møter ungdom på digitale plattformer.

Helsestasjon for ungdom

NBU krever:

- Helsestasjon for ungdom i alle kommuner.
- At åpningstidene fortsetter å være tilpasset unge.
- At helsestasjoner for ungdom forblir et gratis- og lavterskeltilbud.
- At helsestasjon for ungdom skal ha god kunnskap om psykisk helse.

Helseberedskap

NBU krever:

- En sykehusstruktur og ambulansetjeneste som sikrer trygghet for innbyggere i Distrikts-Norge.
- God svangerskapsoppfølging for alle kvinner, og funksjonell følgetjeneste til alle som bor mer enn én time fra fødeinstitusjon.
- Fastlegeordninger med god nok kapasitet uansett hvor man bor.
- At ventetiden er kort mellom konsultasjon, videre undersøkelser og behandling ved sykehus.
- Styrking av akuttpsykiatrien, slik at det er umiddelbar hjelp å få uansett hvor og når.

- Prioritering av lokalmedisinske sentre.

Klima

NBU ønsker en klimapolitikk som er en del av alle andre politiske områder. Klima og miljø er et politisk område som i stor grad vil påvirke vår fremtid. Veien mot et nullutslippssamfunn krever lokalt tilpassede løsninger, og senket forbruk. Klimapolitikk kan ikke være ensbetydende med urbanisering. NBU støtter Landbrukets klimaplan og mener den er et viktig verktøy på vei mot lavere klimagassutslipp og økt karbonopptak i jorda.

Distrikt

NBU krever:

- At det skal være enklere og mer økonomisk å velge mer miljøvennlige alternativ på bygda.
- Kutt i avgifter på miljøforbedrende tiltak.

Gjenvinning

NBU krever:

- Økt kunnskap om gjenvinning og hva som skjer med avfallet.
- Søppelsorteringssystem i alle kommuner.
- Enklere og bedre mottaksstasjoner for landbruksplast.
- Lavere avgift på søppelsortering.
- Utredning av panteordning på flere produkter.

Skog

NBU krever:

- At norsk skog- og treindustri spiller en viktig rolle i framtidens grønne næringsliv.
- Økt stimulering til planting av skog.
- Økt tilskudd til bruk av trevirke i bygg og infrastruktur.
- Aktiv forvaltning av skogen.

Energi

NBU krever:

- Økt stimulering til bruk av fornybar energi.
- Utvikling av klimavennlig teknologi.
- Stopp i utdeling av nye oljelisenser.
- Økt satsing på avansert biodrivstoff.
- Tilrettelegging for bruk av, og videre forskning på, metoder for binding av karbon i jorda.

Landbruk

Bygdelivet i Norge har vært, og er fortsatt, tett knyttet til landbruket. Bruk av naturressurser i skog, jord og vann er svært viktig i historia om Norge. NBU mener at landbruk er grunnleggende for bosetting på bygda. Det er derfor viktig å opprettholde et landbruk i hele landet. NBU ønsker et landbruk som forvalter ressursene på en bærekraftig måte. Et sterkt og bærekraftig landbruk er viktige bidrag til økt selvforsyning og matsikkerhet.

NBU krever:

- Opprettholdelse og videreutvikling av norsk matproduksjon for å sikre matsikkerhet, arbeidsplasser og levende bygder.
- At landbrukets bruk av naturressursene er bærekraftig, for å ivareta økosystemene.
- God dyrevelferd i all norsk matproduksjon.
- At det norske eiendomsregelverket bevares for å sikre familiejordbruket. Bo- og driveplikt er viktig for spredt bosetting.
- At bruk av norske ressurser sikres gjennom opprettholdelse av et sterkt importvern.
- En nullvisjon for nedbygging av matjord. Ved all nedbygging må det stilles krav til flytting og/eller nydyrking.
- Utredelse og på sikt iverksettelse av et kompetansekrav for landbruket.
- Flere muligheter og desentraliserte tilbud for å tilegne seg eller bygge på landbruksfaglig kompetanse.
- En sikker forvaltning av norske rovdyrstammer som ivaretar hensynet til landbruk og jegerinteresser. Skadedyr må tas ut, og tap av dyr på beite må erstattes.
- Støtte til lokal matproduksjon, også som et klimatiltak.
- En føre-var basert tilnærming innen lovregulering og anvendelse av GMO. Det er behov for mer uavhengig og langsiktig forskning på konsekvenser for mennesker, dyr og økosystemer.
- Tilrettelegging for økologisk produksjon i henhold til etterspørselen i markedet. Fortsatt utvikling og innføring av beredskapstiltak for å forebygge brann, ulykker og sykdom i landbrukssektoren.
- At tiltak for nettverksbygging og å bedre bønders psykiske helse vektlegges.
- Selvforsyningen økes som en del av landets beredskap.
- Innføring av lagerstrategi og vurdering av muligheten for opprettelse av kornlager for såkorn og matkorn.

Lokalsamfunn

Lokalsamfunnet har en spesiell posisjon i alle nordmenns hjerter. Det er her vi vokser opp, starter utdanningen og formes som mennesker. I dag trues små lokalsamfunn av sentralisering. NBU mener at et godt lokalsamfunn er essensielt for å bli gagns mennesker. Både myndighetene og innbyggerne må sørge for at tilflyttere inkluderes i lokalsamfunnet.

Beredskap

NBU krever:

- At alle innbyggere skal ha nærhet til nødetater, herunder politi, brannvesen og akuttmedisinske tjenester.
- At det tas hensyn til avstand mellom hjem og hjelp i utbedring av beredskapsplaner.
- Forsvarlig utrykningstid for nødetatene.

Kultur- og fritidstilbud

NBU krever:

- Gode rammevilkår for frivillige organisasjoner, slik at ungdom har et variert aktivitetstilbud.
- Gratis utlån av offentlige lokaler til frivillige organisasjoner.
- Tilrettelegging av utlånsportaler for utstyr til idrett og friluftsliv.
- Støtte til etablering av flere møteplasser for unge i distriktene.

Kommune- og fylkesstruktur

NBU mener:

- At tvangssammenslåing av kommuner og fylker ikke må forekomme. Det lokale selvstyret må veie tyngst.
- At sammenslåinger kan føre til uheldig sentralisering av tilbud for innbyggerne.

Ungdomsmedvirkning

NBU krever:

- At ungdom skal ha mulighet til å påvirke lokalsamfunnet, og må sikres gode ordninger for medvirkning i kommunale avgjørelser.
- Involvering av ungdom i avgjørelser/vedtak som vil ha betydning for lokalsamfunnet i et langtidsperspektiv.
- At stemmerettsalderen senkes til 16 år.
- Ordninger som fører til økt valgdeltakelse blant ungdom.
- At alle skoler skal ha elevråd og andre utvalg der unge kan ytre sine meninger og inkluderes i arbeid som gjelder dem.

- Godkjenning av politisk og organisatorisk fravær. Fraværsgrensa må ikke hindre elevens mulighet til å engasjere seg.

Samferdsel og infrastruktur

For å kunne utnytte den gjensidige avhengigheten mellom norske byer og distrikter trengs god infrastruktur og velfungerende samferdsel. I et land med store avstander er det nødvendig med et bindeledd mellom distriktene og byene i Norge, og derfor er det viktig at vi får en helhetlig utvikling i hele landet.

Samferdsel

NBU krever:

- At kollektivtilbudet i distriktene må forbedres.
- Utredning av egen taxiordning for bruk av ungdom i helgene.
- At det må bli billigere for alle å benytte seg av kollektivtransport. Det må være ungdomsrabatt på samtlige tjenester, som bør gjelde alle under 20 år. Lærlinger må få studentrabatt.
- Utbygging og utbedring av gang- og sykkelveier i distriktene.
- At all trafikk skal bli mer miljøvennlig og at det tilrettelegges for klimavennlig transport i distriktene.
- Flere ladestasjoner for el-biler i distriktene.
- Økt antall pendlerparkeringer i knutepunkt for å stimulere til miljøvennlig pendling.
- Større utbygging av jernbanenettverket i Norge og flere avganger mellom distrikt og bynære områder.

Infrastruktur

NBU krever:

- Tilgang på velutviklet høyhastighets bredbånd og telefondekning for alle innbyggere.
- Kollektivtjenester på fornybare ressurser.
- At veinettet må vedlikeholdes og utbedres for å sikre trygg ferdsel i trafikken.

Utdanning

NBU ønsker at ungdom skal kunne gå på skole i nærheten av der de bor. For at vi skal kunne bo i hele landet, trenger vi utdanningsmuligheter. NBU ser på skolene som en viktig faktor for å opprettholde levende bygder.

Grunnskoler

NBU krever:

- Godt læringsutbytte og psykososialt miljø for alle elever.
- Skoler i nærmiljøet, som en viktig del av levende bygder.

- Flere fagkompetente lærere på skolene.
- Tilrettelegging for videreutdanning av lærere for å sikre distriktskolen.
- Bedre tilrettelegging for alternative opplæringsarenaer.
- Miljøterapeuter på alle skoler.
- At normen om lærertetthet i grunnskolen følges opp og omgjøres fra norm til krav.

Videregående opplæring

NBU krever:

- Et desentralisert tilbud for videregående opplæring, slik at færre må flytte for å gå på skole.
- Samarbeid mellom næringsliv og skole slik at elevene får kjennskap til lokale bedrifter og hvilken kompetanse som er relevant for arbeid der.
- En likestilling mellom yrkesfaglige og studieforbereidende linjer.
- At alle yrkesfaglige linjer har oppdatert utstyr, slik at standarden er den samme på skolen som ute i arbeidslivet.
- At alle som har gått yrkesfaglig retning har rett til lærlingplass.
- En statusheving av lærlinger, og god oppfølging underveis i lærlingtida. Økt lærlingtilskudd vil gi bedrifter mer rom til å følge opp elevene. Flere lærlingplasser i distriktene, og at det offentlige tar inn flere lærlinger.
- Sterkere økonomiske virkemidler, for at flere bedrifter skal bli lærebedrifter.
- At lærlinger får studentbevis på lik linje med elever i videregående opplæring.

Høyere utdanninger

NBU krever:

- Tilgang til studieplasser over hele landet.
- Styrket innsats for likestilling i høyere utdanning.
- Høyere rekruttering til utdanningsinstitusjoner i distriktene.
- Et desentralisert fagskoletilbud, som er viktig for næringslivet i distriktene.
- Stabil finansiering av fagskoler.
- Et godt tilbud av deltids- og nettstudier for å sikre at man kan studere uten å flytte.
- Bevare ordningen med sletting av studielån for innbyggere i Nord-Troms og Finnmark.
- At det utredes å slette studielån for innbyggere andre steder i Distrikts-Norge.
- Mer praksis i høyere utdanning.